

## TYÖOHJELMA - LIIKENNEBAROMETRI (LIIKENNETTÄ KOSKEVA MIELIPIDETUTKIMUS)

---

### 1. TUTKIMUKSEN TAVOITTEET

Liikennebarometri on Helsingin kaupunkiympäristön toimialan liikenne- ja katusuunnittelupalvelun teettämä tutkimus, joka koskee Helsingin asukkaiden sekä yritysten liikennettä koskevia mielipiteitä. Aikaisemmin tutkimus on tilattu edeltävän organisaatorakenteen kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnittelutoimiston toimesta. Tutkimus toteutetaan kolmen vuoden välein, ja se on tehty nyt yhteensä yhdeksän kertaa (1996, 1997, 1998, 2001, 2004, 2007, 2010, 2013 ja 2016).

Tutkimuksella halutaan mitata liikenne- ja katusuunnittelupalvelun onnistumista tehtävässään ja hakea mahdollisia kehittämisen painopistealueita jatkossa. Vuoden 2019 tutkimuksen tavoitteena on selvittää, mitkä ovat tällä hetkellä helsinkiläisten käsitykset liikenteestä ja miten ne ovat muuttuneet viime vuosina.

### 2. TUTKIMUKSEN KOHDE JA SISÄLTÖ

Tutkimuksen kohteena ovat Helsingin asukkaat ja Helsingissä toimivat yritykset. Tutkimuksessa selvitetään helsinkiläisten käsityksiä siitä, kuinka liikenteen eri osa-alueiden (kuten jalankulun, polkupyöräliikenteen, joukkoliikenteen ja ajoneuvoliikenteen), suunnittelussa ja toteutuksessa on onnistuttu. Lisäksi tiedustellaan suhtautumista liikennepolitiikan keskeisiin tavoitteisiin.

Tarjouspyynnön liitteinä olevissa kysymyslomakkeissa (Liite 2: Kysymyslomake asukkaille ja Liite 3: Kysymyslomake yrityksille) on esitetty vuonna 2019 kysyttävät kysymykset. Kysymyksistä suurin osa on ollut samoja vuodesta 1996, mutta joidenkin muotoiluihin on vuonna 2019 tehty muutoksia. Asukas- ja yrityslomakkeet sisältävät molemmat sekä varsinaisia liikennettä koskevia kysymyksiä, että taustatietokysymyksiä. Mielipiteitä koskevat kysymykset ovat joitain eroja lukuun ottamatta lähes samat molemmissa lomakkeissa, kun taas taustatietoja koskevat kysymykset ovat kummallekin kohderyhmälle täysin yksilöidyt.

Osa tutkimuksen kysymyksistä vaihtelee tutkimuskerroittain ajankohtaisten teemojen mukaan. Vuonna 2019 kyseisten vaihtuva-aiheisten kysymysten kohdalla kysytään henkilöauton ja taksipalveluiden käyttöön liittyviä kysymyksiä. Vuonna 2019 erityisesti asukkaiden taustatietokysymysten asettelu ja muotoilut poikkeavat täysin aikaisempien vuosien kysymyksistä. Lisäksi uutena kysymyksenä tutkimuksessa kysytään nyt myös kodin ja työpaikan/koulun/muun tärkeän paikan välistä etäisyyttä. Vuonna 2019 asukkaille tarkoitettuja kysymyksiä on yhteensä 29 ja yrityksille tarkoitettuja kysymyksiä 22.

Aikaisemmissa tutkimuksissa mukana oli kaupunkisuunnitteluviraston asiakastytyväisyyteen liittyviä kysymyksiä. Kyseiset kysymykset on jätetty kokonaan pois vuoden 2019 tutkimuksesta.

### 3. SUORITUSTAPA JA OTOKSET

Tutkimukseen liittyvät otannat ja haastattelut suorittaa palkattava palveluntuottaja. Tutkimusmenetelmä on puhelinhaastattelu.

Tutkimuksen tavoitteena on kerätä yhteensä 2000 vastausta. Otos on painottunut asukkaisiin ja yritysten osuus on paljon pienempi. Aikaisempiin tutkimuksiin verrattuna vuoden 2019 kokonaisotos on kaksinkertainen.

Asukkaiden osalta kohderyhmänä ovat 18–74-vuotiaat helsinkiläiset ja heiltä kerätään noin 1800 vastausta. Yritysten osalta vastauksia kerätään helsinkiläisten yritysten edustajilta noin 200. Täysi-ikäisiä (18–74-vuotiaita) helsinkiläisiä on noin 477 000 ja Helsingissä toimivien yritysten toimipisteitä kaikkiaan noin 50 000. Yrityksistä haastatellaan johtajaa, jos kyseessä on pieni (tai keskikokoinen) yritys ja mahdollisesti henkilöstöpäällikköä, jos kyseessä on suuri yritys.

Asukasotoksen tulee ainakin karkeasti edustaa Helsingin sukupuoli- ja ikäryhmäjakautumaa. Yritysootoksen tulee suurin piirtein vastata toimialarakennetta ja kokoluokkia sekä sijoittumista Helsingin eri puolille.

### 4. RAPORTOINTI

Tutkimuksen tuloksena palveluntuottaja laatii loppuraportin, joka sisältää selostuksen tutkimusmenetelmästä sekä sanallisen että graafisen kuvauksen saaduista tuloksista. Lisäksi kuvioista toimitetaan erillinen .pptx-kooste sellaisessa muodossa, että tilaaja voi muotoilla kuvioita tarvittaessa myös jälkikäteen. Tutkimuksen haastattelujen tulokset toimitetaan .xlsx-tiedostoina.

Tutkimustulosten kuvaajat ja taulukot ovat suoria jakaumia ja eri asioiden ristiintaulukointeja. Lisäksi raportoinnissa tarkastellaan liikenteen eri osa-alueita koskevien mielipiteiden muuttumista. Tulosten aikasarjoihin tulee sisältää tulokset aina kaikilta niiltä tutkimuskerroilta, joilta tieto on saatavilla (työn tilaaja toimittaa vanhemmat tulokset tarvittaessa).

Raporttiin sisältyy verbaalinen yhteenveto tärkeimmistä tuloksista. Tutkimuksen raportti ja kuviot toteutetaan käyttämällä Helsingin kaupungin omaa graafista ilmettä. Graafisen ilmeen muotoiluja varten tilaaja toimittaa palveluntuottajalle valmiit dokumenttipohjat (.dotx ja .pptx) käytettäväksi. Työn kansilehtien taitosta vastaa työn tilaaja. Aikaisempien tutkimusten raportit ovat nähtävillä Helsingin kaupungin toimialan Internet sivuilla [www.hel.fi](http://www.hel.fi) kohdassa Liikenne ja kartat/ Kadut ja liikennesuunnittelu/ Tutkimus ja tilastot/ Julkaisut.

Lomakkeista tallennettu aineisto, sen kuvaus ja loppuraportti toimitetaan digitaalisesta aineistosta koskevan ohjeen (tarjouspyynnön liite 5) mukaisesti sellaisessa muodossa, jota tilaaja voi myöhemmin halutessaan käsitellä.

## 5. TUTKIMUKSEN AIKATAULU

Haastattelut tehdään syyskuussa viikoilla 36–37. Loppuraportin on määrä olla valmis 4.11.2019.

Tutkimuksen eri vaiheiden alustava aikataulu on seuraava:

### 1) Suunnitteluvaihe

- Aloituskokous (2 h, järjestetään tilaajan tiloissa). Kokouksessa käydään läpi tutkimuksen rakenne, toteutus sekä sovitaan kysymysten lopullisista muotoiluista.
- Lomakkeiden viimeistely ja otannan suunnittelu elokuussa 2019

### 2) Puhelinhaastattelut, perustulosteet ja väliraportointi

- Toteutus syyskuussa viikoilla 36–37
- Lomakkeiden tallennus ja käsittely
- Taulukointi, osa-alueiden tunnusluvut
- Väliraportti toimitetaan maanantaihin 14.10.2019 mennessä
- Väliraportin ja alustavien tulosten esittely tilaajalle väliraportin toimituksen jälkeen viikoilla 43–44 (2 h, järjestetään tilaajan tiloissa)

### 3) Tulosten raportointi

- Tutkimuksen loppuraportin viimeistely
- Loppuraportti ja muut tulokset toimitetaan maanantaihin 4.11.2019 mennessä
- Tarvittaessa järjestetään lyhyt päätöskokous marraskuun aikana (1 h, järjestetään tilaajan tiloissa tai Skype-kokouksena)

Palveluntuottaja voi tarvittaessa ehdottaa muutoksia aikatauluun. Työn loppuraportin ja muiden tuotosten tulee kuitenkin olla toimitettuna tilaajalle viimeistään 4.11.2019.